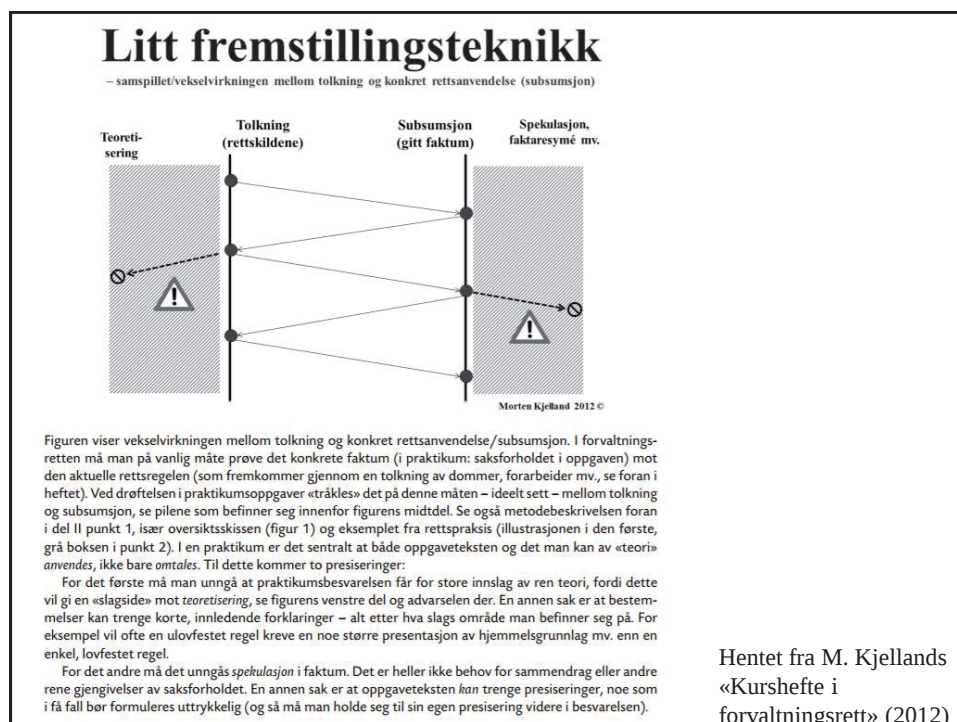

Praktikum – tolkning og subsumsjon

Morten Kjellands «Vekselvirkningsskjema»

Praktikum – drøftelse av skjønnsmessige vilkår

Morten Kjellands IFFAU-metode

NB! Kun ment som et verktøy til hjelp for tanken (ingen «mal» eller «sjablong»). Besvarelser må tilpasses det aktuelle rettsområdet og den aktuelle oppgaven.

Generelt: Ved drøftelse av skjønnsmessige ord og uttrykk må både tolkningsdel og subsumsjonsdel inngå, og fremstilles slik at disse to hovedtrinnene i rettsanvendelsesprosessen kommer klart frem. I tillegg er det viktig at momenter gis en forklaring og rettskildeforankring, og at faktum *anvendes* (ikke bare omtales). Resonnementer må også slutføres, slik at det fremgår klart hvilken retning momentet trekker (må ikke bli «hengende i luften»). Som en sjekkliste til hjelp for tanken har jeg derfor utarbeidet det enkelte kaller «IFFAU»-metoden, som er et memo-teknisk ord for:

Introduksjon

Forklaring

Forankre

Anvendelse

Utfall

De tre første trinnene (**IFF**, angitt med røde bokstaver) er *tolkning* (se venstre del av mitt vekselvirkningsskjema), mens de to siste trinnene (**AU**, angitt med blå bokstaver) er konkret rettsanvendelse/subsumsjon.

Eksempel: Jeg har valgt en illustrasjon fra erstatningsretten, siden dette faget er plassert tidlig i studiet og dermed er noe alle brukere av modellen kan kjenne seg igjen i. Vi kan tenke oss at vi er inne i en culpadrøftelse, og skal vurdere synbarhetsmomentet:

«**[I]**Et moment er om skadevolder kunne forutse risikoen. **[F]**Jo enklere den er å forutse, dess mer forventes for å unngå den. **[F]**Momentet ble vektlagt i *Trampett* (Rt. 1997 s. 1081), hvor en lærer ikke fulgte tilstrekkelig med på hoppingen og en elev kom til skade. Høyesterett la vekt på at gymlæreren var både erfaren og utdannet, og at risikoen dermed måtte fremstå som nærliggende. **[A]**I likhet med gymlæreren i *Trampett*-dommen, er Peder Ås en erfaren og formelt kvalifisert instruktør, som burde forstått at det å bruke springbrett uten å ta imot elevene var forbundet med en risiko for personskader. **[U]**Momentet taler for uaktsomhet.»

(Dette kan skrives på mange måter, men poenget er å få frem grunnleggende strukturer i momentdrøftelser.)